

2022/0117(COD)

7.6.2023

STANOVISKO

Výboru pre kultúru a vzdelávanie

pre Výbor pre právne veci

k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickými žalobami proti verejnej účasti“)
[COM(2022) 0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)]

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Stelios Kouloglou

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Európska komisia zverejnila 27. apríla 2022 legislatívny návrh smernice o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“).

Celkovo spravodajca víta návrh a navrhuje zlepšenia s cieľom objasniť niektoré ustanovenia, najmä tie, ktoré sa týkajú terminológie, definícií a rozsahu pôsobnosti smernice, s cieľom posilniť ochranu občanov EÚ.

Spravodajca by chcel zdôrazniť, že takzvané strategické žaloby proti verejnej účasti (SLAPP), ako žaloby podané s nesprávnym cieľom, sú zneužívajúce už svojou podstatou. Ak je prípad „zjavne neopodstatnený“, svedčí to o jeho zneužívajúcej povahe. Keďže všetky zneužívajúce žaloby by mali byť vylúčené zo súdneho systému a mali by podliehať sankciám, spravodajca navrhuje odstrániť rozdelenie medzi „zjavne neopodstatnenými“ a „zneužívajúcimi“ žalobami a zabezpečiť, aby sa všetky procesné záruky vzťahovali na obidva prípady, s osobitným dôrazom na skoré zamietnutie žaloby, zabezpečenie nákladov, náhradu škody a sankcie. Keďže bežne používaný pojem „strategické žaloby proti verejnej účasti“ sa môže zdať na účely tvorby právnych predpisov nejasný vzhľadom na ťažkosti s používaním a vymedzením pojmu „strategický“ najmä v občianskoprávných systémoch EÚ, spravodajca navrhuje používať v celom texte pojem „zneužívajúce žaloby proti verejnej účasti“ ako všeobecný pojem, pričom však zachováva zavedenú skratku „SLAPP“ na účely lepšej komunikácie, aby sa predišlo nejasnostiam a aby sa zachovali prepojenia s príslušnými textami Rady a OSN.

Okrem toho spravodajca považuje za dôležité zdôrazniť širokú osobnú pôsobnosť smernice, ktorá sa vzťahuje na nároky vznesené voči akejkol'vek fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá sa priamo alebo nepriamo podieľa na verejnej účasti. Výslovné uvedenie konkrétnych kategórií cieľov strategických žalôb proti verejnej účasti, napr. občianskej spoločnosti, mimovládnych organizácií a odborových zväzov, ako aj výskumných pracovníkov, vedcov, akademických pracovníkov, umelcov, informátorov a vydavateľov, odráža širokú škálu aktérov, ktorých sa tento jav dotýka v celej EÚ. Zároveň sa v niektorých odôvodneniach kladie dôraz na novinárov a obhajcov ľudských práv, aby sa zachoval pôvodný cieľ textu, keďže práve oni sú väčšinou obeťami strategických žalôb proti verejnej účasti. Pridáva sa osobitný odkaz, ktorý odráža znepokojujúci nárast počtu strategických žalôb proti verejnej účasti na základe pohľavia. Navrhuje sa aj rozšíriť právne zásahy tretích strán vrátane profesijných združení s cieľom posilniť zastupovanie práv osôb zapojených do verejnej účasti.

Veľmi dôležitým aspektom pre spravodajcu je zabezpečiť, aby sa nová smernica vzťahovala na prebiehajúce konania, ktoré sa začali alebo pokračovali pred vnútroštátnym súdom v čase nadobudnutia jej účinnosti, ako aj na občianskoprávne nároky vznesené v trestnom konaní, zatiaľ čo správne veci sa majú vykladať úzko, aby sa posilnila ochrana občanov pred nárokmi zneužívajúcimi ustanovenia správnej povahy.

Okrem toho spravodajca navrhuje zahrnúť odkazy na niekoľko ďalších práv a slobôd, ktoré sú neodmysliteľne spojené s uplatňovaním slobody prejavu a informácií, napr. právo na slobodu združovania a zhromažďovania, ako aj na slobodu umenia, kultúry a vedy, s cieľom zakotviť nástroj do komplexnej a na právach založenej definície pojmu „verejná účasť“, ktorá by mala byť myslená ako účasť na verejnom živote a rozhodovaní, ale aj pri výkone úlohy strážcu na

podporu zodpovednosti za činnosť, ktorá sa považuje za nezákonnú, nemorálnu, nezákonnú, nebezpečnú alebo podvodnú.

Verejná účasť by mala jednoznačne zahŕňať aj umelecké, kultúrne, výskumné a vedecké činnosti, pričom by sa malo zahrnúť aj digitálne prostredie, aby sa zabezpečilo, že chránené činnosti verejnej účasti zahŕňajú aj právo na vyjadrenie online.

Spravodajca sa okrem toho domnieva, že je dôležité zabezpečiť pojem „záležitosť verejného záujmu“ založený na právach. V rámci napr. verejného zdravia a udržateľnej spotreby môže byť predmetom verejného záujmu aj rozsiahle porušovanie pracovných podmienok alebo ľudských práv v dodávateľských reťazcoch. To sa musí objasniť, aby sa zabezpečilo, že pracovníci alebo organizácie oznamujúce takéto protiprávne konanie sa nestanú terčom strategických žalôb proti verejnej účasti v súlade so smernicou o ochrane oznamovateľov a aby sa podporilo účinné monitorovanie a presadzovanie očakávaných návrhov smernice EÚ o náležitej starostlivosti v oblasti udržateľnosti podnikov a nariadenia EÚ o nútenej práci. Spravodajca okrem toho víta inovatívnu perspektívu smernice, pokiaľ ide o „cezhraničné“ pokrytie určitých vnútroštátnych prípadov, a navrhuje, aby sa táto smernica vykladala široko v súlade s jej významom pre koncepciu „záležitosti verejného záujmu“, a nie iba s praktickými dôsledkami pre rôzne členské štáty, najmä v dnešnom digitálnom svete, a aby sa posilnili záruky EÚ proti „taktizovaniu pri výbere súdu“ a proti strategickým žalobám proti verejnej účasti z tretích krajín.

Jasné dôkazné bremeno na strane žalobcu má absolútny význam, a preto spravodajca nahrádza prahovú hodnotu „zjavnej neopodstatnenosti“ požiadavkou, aby žalobca preukázal „prima facie“ každý podstatný prvok dôvodu žaloby.

Nakoniec, spravodajca navrhuje aj vzdelávanie a zvyšovanie povedomia, ako aj revíziu deontologických noriem pre právnikov, ktoré by umožnili účinné vykonávanie smernice.

Návrhy spravodajcu boli vypracované po náležitom zohľadnení príspevkov organizácií občianskej spoločnosti, medzi ktoré patria:

- Koalícia proti strategickým žalobám proti verejnej účasti v Európe
- Transparency International
- Únia občianskych slobôd pre Európu
- Výbor na ochranu novinárov
- Greenpeace International
- Nadácia Daphne Caruanovej Galiziovej
- Kultúrna akcia Európa
- News Media Europe

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie vyzýva Výbor pre právne veci, aby ako gestorský výbor vzal do úvahy tieto pozmeňujúce návrhy:

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh smernice

Názov

Text predložený Komisiou

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO
PARLAMENTU A RADY

o ochrane osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategickým žalobám proti verejnej účasti“)

Pozmeňujúci návrh

(Netýka sa slovenskej verzie.)

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh smernice

Odôvodnenie 2

Text predložený Komisiou

(2) V článku 10 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza, že každý občan Únie má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie. V Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) sa okrem iného stanovujú práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života (článok 7), ochranu osobných údajov (článok 8), slobodu prejavu a na informácie, ktoré zahŕňajú aj rešpektovanie slobody a plurality médií (článok 11) a na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces (článok 47).

Pozmeňujúci návrh

(2) V článku 10 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii sa uvádza, že každý občan Únie má právo zúčastňovať sa na demokratickom živote Únie. V Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) sa okrem iného stanovujú práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života (článok 7), ochranu osobných údajov (článok 8), slobodu prejavu a na informácie, ktoré zahŕňajú aj rešpektovanie slobody a plurality médií (článok 11), **slobody zhromažďovania a združovania (článok 12)** a na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces (článok 47).

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh smernice

Odôvodnenie 3

Text predložený Komisiou

(3) Právo na slobodu prejavu a na

Pozmeňujúci návrh

(3) Právo na slobodu prejavu a na

informácie, ako je stanovené v článku 11 charty, zahŕňa právo zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie a myšlienky bez zasahovania orgánov verejnej moci a bez ohľadu na hranice. Článku 11 charty by sa mal pripísať význam a rozsah pôsobnosti zodpovedajúceho článku 10 Európskeho dohovoru o ľudských právach, ktorý sa týka práva na slobodu prejavu, ako ho vykladá Európsky súd pre ľudské práva.

informácie, ako je stanovené v článku 11 charty, zahŕňa právo zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie a myšlienky bez zasahovania orgánov verejnej moci a bez ohľadu na hranice, **čo je v demokratickej spoločnosti nevyhnutné**. Článku 11 charty by sa mal pripísať význam a rozsah pôsobnosti zodpovedajúceho článku 10 Európskeho dohovoru o ľudských právach, ktorý sa týka práva na slobodu prejavu, **ktoré pokrýva aj ochranu dobrej povesti alebo práv iných osôb a zabránenie zverejňovaniu dôverných informácií, ako je korešpondencia**, ako ho vykladá Európsky súd pre ľudské práva. **Právo na slobodu prejavu a právo na informácie je spojené s inými právami a slobodami vrátane práva na slobodu zhromažďovania a združovania, ako sa uvádza v článku 12 charty, a so slobodou umenia a prírodných vied vrátane akademickej slobody, ako sa uvádza v článku 13 charty.**

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh smernice Odôvodnenie 4

Text predložený Komisiou

(4) Účelom tejto smernice je poskytnúť ochranu fyzickým a právnickým osobám zapojeným do verejnej účasti v záležitostiach verejného záujmu, najmä novinárom a obhajcom ľudských práv, proti súdnym konaniam začatým proti nim s cieľom odradiť ich od verejnej účasti (bežne označované ako strategické žaloby proti verejnej účasti alebo SLAPP).

Pozmeňujúci návrh

(4) Účelom tejto smernice je poskytnúť ochranu fyzickým a právnickým osobám zapojeným do verejnej účasti v záležitostiach verejného záujmu, **a to aj online**, najmä novinárom a obhajcom ľudských práv **vrátane občianskej spoločnosti, mimovládnych organizácií a odborov, ako aj výskumných pracovníkov, akademikov, študentov, umelcov, informátorov a vydavateľov novinárskych a umeleckých diel**, proti zneužívajúcim súdnym konaniam začatým proti nim s cieľom odradiť ich od verejnej účasti (bežne označované ako strategické žaloby proti verejnej účasti alebo SLAPP), **a zaručiť právo na účinné súdne konanie a**

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh smernice Odôvodnenie 5

Text predložený Komisiou

(5) Novinári zohrávajú významnú úlohu pri uľahčovaní verejnej diskusie a pri rozširovaní a prijímaní informácií, názorov a myšlienok. Je nevyhnutné, aby im bol poskytnutý priestor potrebný na prispievanie k otvorenej, slobodnej a spravodlivej diskusii a na boj proti dezinformáciám, manipulácii s informáciami a zasahovaniu do informácií. Novinári by mali mať možnosť účinne vykonávať svoje činnosti, aby mali občania v európskych demokraciách prístup k pluralite názorov.

Pozmeňujúci návrh

(5) ***Je naliehavo potrebné zachovať nezávislosť médií od politického a hospodárskeho nátlaku, aký sa používa prostredníctvom SLAPP.*** Novinári a vydavatelia tlače zohrávajú významnú úlohu pri uľahčovaní verejnej diskusie a pri rozširovaní a prijímaní informácií, názorov a myšlienok. Je nevyhnutné, ***aby svoju činnosť vykonávali v súlade s novinárskymi normami a chartou*** a aby im bol poskytnutý priestor potrebný na prispievanie k otvorenej, slobodnej a spravodlivej diskusii a na boj proti dezinformáciám, manipulácii s informáciami a zasahovaniu do informácií. Novinári by mali mať možnosť účinne vykonávať svoje činnosti, aby mali občania v európskych demokraciách prístup k pluralite názorov. ***Novinári by mali mať právo na slobodnú kritiku bez strachu z trestného stíhania alebo porušenia práva na slobodu prejavu a mala by sa zabezpečiť ich ochrana, bezpečnosť a posilniť ich postavenie.***

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh smernice Odôvodnenie 7

Text predložený Komisiou

(7) V európskych demokraciách zohrávajú významnú úlohu aj obhajcovia ľudských práv, najmä v súvislosti s dodržiavaním základných práv, demokratických hodnôt, sociálnej inklúzie, ochrany životného prostredia a právneho štátu. Mali by mať možnosť aktívne sa

Pozmeňujúci návrh

(7) V európskych demokraciách zohrávajú významnú úlohu aj obhajcovia ľudských práv, najmä v súvislosti s dodržiavaním základných práv, demokratických hodnôt, sociálnej inklúzie, ochrany životného prostredia a právneho štátu. Mali by mať možnosť aktívne sa

zúčastňovať na verejnom živote a byť vypočutí v súvislosti s politickými záležitosťami a v rámci rozhodovacieho procesu bez obáv zo zastrašovania. Pojmom „obhajcovia ľudských práv“ sa označujú osoby alebo organizácie, ktoré sa zúčastňujú na obhajovaní základných práv a širokej škále ďalších práv, napr. environmentálnych práv a práv súvisiacich s klímou, práv žien, práv LGBTIQ osôb, práv osôb s menšinovým rasovým alebo etnickým pôvodom, pracovných práv či náboženských slobôd. **Náležitú ochranu si zaslúžia aj ostatní účastníci verejnej diskusie, ako sú akademickí pracovníci a výskumníci.**

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh smernice

Odôvodnenie 7 a (nové)

Text predložený Komisiou

zúčastňovať na verejnom živote, **podporovať zodpovednosť** a byť vypočutí v súvislosti s politickými záležitosťami a v rámci rozhodovacieho procesu bez obáv zo zastrašovania. Pojmom „obhajcovia ľudských práv“ sa označujú osoby alebo organizácie, ktoré sa zúčastňujú na obhajovaní základných práv a širokej škále ďalších práv, napr. environmentálnych práv a práv súvisiacich s klímou, práv žien, práv LGBTIQ osôb, práv osôb s menšinovým rasovým alebo etnickým pôvodom, **práv migrantov, utečencov a žiadateľov o azyl**, pracovných práv, **odborových práv** či náboženských slobôd. **Ďalšími účastníkmi verejnej diskusie online i offline môžu byť akademickí pracovníci a výskumníci, vedci, pedagógovia, umelci, kultúrni pracovníci, aktivisti v sociálnych médiách a informátori.**

Pozmeňujúci návrh

(7 a) Ženy, LGBTIQ osoby a obhajcovia rodových práv zohrávajú kľúčovú úlohu pri dosahovaní rodovo rovnej Európy. Mali by mať možnosť presadzovať zodpovednosť a vyjadriť svoj názor v každom prípade rodovo podmieneného obťažovania, násillia, zneužívania alebo zneužívania mocenských vzťahov bez toho, aby ako obe strategických žalôb proti verejnej účasti utrpeli druhú vlnu rodovo podmieneného obťažovania. Ciele a ustanovenia tejto smernice sú preto prepojené a mali by sa vykladať s cieľom dosiahnuť najvyššiu možnú ochranu obetí strategických žalôb proti verejnej účasti založených na rodovej príslušnosti, a to aj spolu so všetkými príslušnými politikami a právnymi predpismi EÚ.

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh smernice

Odôvodnenie 7 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(7 b) Osobitná pozornosť by sa mala venovať zabezpečeniu toho, aby táto smernica účinne pomáhala bojovať proti diskriminácii, ktorej často čelia rasové, náboženské a etnické menšiny.

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh smernice

Odôvodnenie 8

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(8) Zdravá a prosperujúca demokracia si vyžaduje, aby sa ľudia mohli aktívne zúčastňovať na verejnej diskusii bez neprimeraného zasahovania zo strany subjektov verejného sektora či iných mocných aktérov, či už vnútroštátnych, alebo zahraničných. Aby bolo možné zaistiť zmysluplnú účasť, ľudia by mali mať možnosť prístupu k spoľahlivým informáciám, ktoré im umožnia vytvárať si svoje vlastné názory a konať na základe vlastného úsudku vo verejnom priestore, kde možno slobodne vyjadrovať rôzne názory.

(8) Zdravá a prosperujúca demokracia si vyžaduje, aby sa ľudia mohli aktívne zúčastňovať na verejnej diskusii bez neprimeraného zasahovania zo strany subjektov verejného sektora či iných mocných aktérov, či už vnútroštátnych, alebo zahraničných. Aby bolo možné zaistiť zmysluplnú účasť, ľudia by mali mať možnosť prístupu k spoľahlivým, **objektívnym a nezaujatým** informáciám, ktoré im umožnia vytvárať si svoje vlastné názory a konať na základe vlastného úsudku vo verejnom priestore, kde možno slobodne vyjadrovať rôzne názory. **Preto je veľmi dôležité presadzovať a podporovať zvyšovanie povedomia o ich právach a slobodách, kritického myslenia a mediálnej gramotnosti, a to aj prostredníctvom vzdelávacích a školiacich programov v členských štátoch, a zároveň horizontálne umožňovať všetky relevantné politiky EÚ, ako sú akčný plán digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027 a Európsky rok zručností – 2023. Treba investovať primerané zdroje do účinného informovania občanov o ich občianskych právach na verejnú účasť a súčasne by sa na úrovni EÚ mala podporovať výmena osvedčených**

postupov na. Osobitne programy mediálnej gramotnosti by mali byť pre členské štáty základným nástrojom ochrany ich občanov pred neprimeraným zasahovaním do verejnej diskusie.

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh smernice Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou

(9)

(9) Na podporu tohto zdravého a prosperujúceho prostredia je dôležité chrániť všetky fyzické alebo právnické osoby, ktoré sa zapájajú do verejnej účasti s umožňujú prístup k spoľahlivým informáciám, najmä novinárov a obhajcov ľudských práv pred súdnymi konaniami proti verejnej účasti. Takéto súdne konanie možno považovať za zneužívajúce v prípade, že príslušný súdny orgán má dôvodné podozrenie, že sa neinicujú na účel získania prístupu k spravodlivosti, ale s cieľom využiť procesné nástroje na umlčanie verejnej diskusie. **Obmedzujú vyšetrowanie a informovanie verejnosti o legitímnom verejnom záujme, a preto bránia vykonávaniu úlohy strážcov a obmedzujú zdravie demokracií.**

Pozmeňujúci návrh

(9) Na podporu tohto zdravého a prosperujúceho prostredia je dôležité chrániť všetky fyzické alebo právnické osoby, ktoré sa zapájajú do verejnej účasti s umožňujú prístup k spoľahlivým informáciám, najmä novinárov a obhajcov ľudských práv pred súdnymi konaniami proti verejnej účasti. Takéto súdne konanie možno považovať za zneužívajúce v prípade, že príslušný súdny orgán má dôvodné podozrenie, že sa neinicujú na účel získania prístupu k spravodlivosti, ale s cieľom využiť procesné nástroje na umlčanie verejnej diskusie. **Obmedzujú vyšetrowanie a informovanie verejnosti o legitímnom verejnom záujme, a preto bránia vykonávaniu úlohy strážcov a obmedzujú zdravie demokracií.**

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh smernice Odôvodnenie 10

Text predložený Komisiou

(10) SLAPP väčšinou iniciujú mocné subjekty, napr. jednotlivci, lobistické skupiny, spoločnosti a štátne orgány. Sú často späté s nerovnováhou moci medzi stranami, pričom žalobca má vplyvnejšie finančné alebo politické postavenie ako žalovaný. Hoci nerovnováha moci nie je neoddeliteľnou zložkou takýchto prípadov, ak existuje, významne zvyšuje škodlivé účinky, ako aj **odstrašujúce účinky**

Pozmeňujúci návrh

(10) SLAPP väčšinou iniciujú mocné subjekty, napr. jednotlivci, lobistické skupiny, spoločnosti, **politické strany** a štátne orgány. Sú často späté s nerovnováhou moci medzi stranami, pričom žalobca má vplyvnejšie finančné alebo politické postavenie ako žalovaný. Hoci nerovnováha moci nie je neoddeliteľnou zložkou takýchto prípadov, ak existuje, významne zvyšuje škodlivé účinky, ako aj **odstrašujúce účinky**

súdneho konania proti verejnej účasti.

účinky *týchto konaní*, čím sa znižuje občiansky priestor pre občiansku spoločnosť, aby konala a zapájala sa do verejnej účasti, čo vážne poškodzuje demokraciu. *SLAPP* sa ako neopodstatnené alebo zneužívajúce súdne konania môžu využívať v občianskoprávných konaniach, ale aj v občianskoprávných žalobách podaných v trestných konaniach, proti verejnej účasti, ktoré chcú umlčať kritiku a zabrániť verejnej kontrole na úkor verejnej diskusie.

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh smernice Odôvodnenie 11

Text predložený Komisiou

(11) Súdne konania proti verejnej účasti môžu mať nepriaznivý vplyv na vierohodnosť a dobré meno **novinárov a obhajcov ľudských práv** a môžu vyčerpať ich finančné a iné zdroje. V dôsledku takýchto konaní sa môže oneskoriť zverejnenie informácií o záležitosti verejného záujmu alebo sa mu môže úplne zabrániť. Dĺžka konania a finančný tlak môžu mať odstrašujúci účinok na novinárov a obhajcov ľudských práv. Existencia takýchto praktík preto môže odrádzať od ich práce, keďže u nich v očakávaní možného súdneho konania v budúcnosti prispieva k **autocenzúre**, čo vedie k ochudobneniu verejnej diskusie na úkor spoločnosti ako celku.

Pozmeňujúci návrh

(11) Súdne konania proti verejnej účasti môžu mať nepriaznivý vplyv na vierohodnosť a dobré meno **fyzických alebo právnických osôb, na ktoré je iniciatíva zameraná**, a môžu vyčerpať ich finančné a iné zdroje. V dôsledku takýchto konaní sa môže oneskoriť zverejnenie informácií o záležitosti verejného záujmu alebo sa mu môže úplne zabrániť. **Okrem toho súdne konania proti verejnej účasti sú často založené na nepodložených obvineniach.** Dĺžka konania a finančný tlak môžu mať odstrašujúci účinok na novinárov a obhajcov ľudských práv, **akademikov, výskumníkov, umelcov a všetkých, ktorí sa aktívne podieľajú na verejnej účasti.** Existencia takýchto praktík preto môže odrádzať od ich práce, keďže u nich v očakávaní možného súdneho konania v budúcnosti prispieva k **umlčovaniu kritických hlasov vrátane autocenzúry, keďže nie všetky prípady SLAPP sa dostanú pred súd a často predstavujú hrozbu súdnych sporov**, čo vedie k ochudobneniu verejnej diskusie na úkor spoločnosti ako celku. **Okrem toho môžu takéto prípady vytvárať precedensy, ktoré v konečnom dôsledku vedú**

k obmedzovaniu verejnej účasti, šíreniu dezinformácií a nedostatku dôvery medzi občanmi Únie.

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh smernice

Odôvodnenie 16

Text predložený Komisiou

(16) Verejná účasť by mala znamenať akékoľvek vyjadrenie alebo činnosť fyzickej alebo právnickej osoby vykonané pri uplatňovaní práva na slobodu prejavu a na informácie v súvislosti so záležitosťou verejného záujmu, ako napr. tvorba, vystavovanie, reklama alebo iná propagácia **novinárskych**, politických, vedeckých, akademických, umeleckých alebo satirických oznámení, publikácií či diel a komentárov, ako aj prípravné, podporné alebo pomocné činnosti, ktoré sú s nimi priamo spojené. Môže zahŕňať aj činnosti súvisiace s uplatňovaním práva na slobodu združovania a pokojného zhromažďovania, napr. organizácia lobistických činností, demonštrácií a protestov a účasť na nich alebo činnosti vyplývajúce z uplatňovania práva na dobrú správu vecí verejných a práva na účinný prostriedok nápravy, ako je predkladanie sťažností, petícií alebo správnych a súdnych nárokov a účasť na verejných vypočutiach. Verejná účasť by mala zahŕňať aj prípravné, podporné a pomocné činnosti, ktoré sú priamo a prirodzene spojené s vyjadrením alebo činnosťou a sú zacielené na potlačenie verejnej účasti. Okrem toho sa môže vzťahovať na iné činnosti, ktorých cieľom je informovať alebo ovplyvniť verejnú mienku alebo iné konanie verejnosti vrátane súkromného alebo verejného subjektu vo vzťahu k otázke verejného záujmu, napr. organizácia výskumu, prieskumov, kampaní či akýchkoľvek iných

Pozmeňujúci návrh

(16) Verejná účasť by mala znamenať akékoľvek vyjadrenie alebo činnosť fyzickej alebo právnickej osoby vykonané, **a to aj v digitálnom prostredí**, pri uplatňovaní práva na slobodu prejavu a na informácie v súvislosti so záležitosťou verejného záujmu, ako napr. tvorba, vystavovanie, reklama alebo iná propagácia **novinárskeho obsahu, správ a aktuálnych udalostí**, politických, vedeckých, akademických, umeleckých, **bez ohľadu na médium alebo formát dokumentu**, alebo satirických oznámení, publikácií či diel a komentárov, ako aj prípravné, podporné alebo pomocné činnosti, ktoré sú s nimi priamo spojené. Môže zahŕňať aj činnosti súvisiace s uplatňovaním práva na slobodu združovania a pokojného zhromažďovania, napr. organizácia lobistických činností, demonštrácií a protestov a účasť na nich alebo činnosti vyplývajúce z uplatňovania práva na dobrú správu vecí verejných a práva na účinný prostriedok nápravy, ako je predkladanie sťažností, petícií alebo správnych a súdnych nárokov a účasť na verejných vypočutiach **a akejkol'vek inej činnosti, ktorá slúži na zverejňovanie, šírenie alebo propagáciu informácií verejnosti**. Verejná účasť by mala zahŕňať aj prípravné, podporné a pomocné činnosti, ktoré sú priamo a prirodzene spojené s vyjadrením alebo činnosťou a sú zacielené na potlačenie verejnej účasti. Okrem toho sa môže vzťahovať na iné činnosti, ktorých cieľom je informovať alebo ovplyvniť verejnú mienku alebo iné

kolektívnych činností alebo účasť na nich.

konanie verejnosti vrátane súkromného alebo verejného subjektu vo vzťahu k otázke verejného záujmu, napr. organizácia výskumu, prieskumov, kampaní či akýchkoľvek iných kolektívnych činností alebo účasť na nich.

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh smernice Odôvodnenie 18

Text predložený Komisiou

(18) Koncept záležitosti verejného záujmu by mal zahŕňať aj kvalitu, bezpečnosť a iné relevantné aspekty tovaru, výrobkov alebo služieb, ak takéto záležitosti majú význam pre verejné zdravie, bezpečnosť, životné prostredie, klímu alebo uplatňovanie základných práv. Čisto individuálny spor medzi spotrebiteľom a výrobcom alebo poskytovateľom služieb, ktorý sa týka tovaru, výrobku alebo služby, by sem mal patriť len v prípade, že záležitosť zahŕňa prvok verejného záujmu, napr. sa týka výrobku alebo služby, ktorá nespĺňa environmentálne alebo bezpečnostné normy.

Pozmeňujúci návrh

(18) Koncept záležitosti verejného záujmu by mal zahŕňať aj kvalitu, **zloženie**, bezpečnosť a iné relevantné aspekty tovaru, výrobkov alebo služieb, **krajinu pôvodu vrátane podmienok, za ktorých sa vyrábajú alebo poskytujú**, ak takéto záležitosti majú význam pre verejné zdravie, bezpečnosť, životné prostredie, klímu alebo uplatňovanie základných práv. Čisto individuálny spor medzi spotrebiteľom a výrobcom alebo poskytovateľom služieb, ktorý sa týka tovaru, výrobku alebo služby, by sem mal patriť len v prípade, že záležitosť zahŕňa prvok verejného záujmu, napr. sa týka výrobku alebo služby, ktorá nespĺňa environmentálne alebo bezpečnostné normy, **pracovné práva, práva spotrebiteľov alebo ľudské práva vrátane zásady nediskriminácie s v súlade s príslušnými právnymi predpismi presadzovanými v týchto oblastiach**.

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh smernice Odôvodnenie 20

Text predložený Komisiou

(20) Zneužívajúce súdne konania zvyčajne zahŕňajú taktizovanie v súdnom konaní so zlým úmyslom, ako je zdržiavanie konania, spôsobovanie vzniku

Pozmeňujúci návrh

(20) Zneužívajúce súdne konania zvyčajne zahŕňajú taktizovanie v súdnom konaní so zlým úmyslom, ako sú nadmerné alebo neprimerané nároky na náhradu

neprimeraných nákladov žalovanému v konaní alebo taktizovanie pri výbere súdu. Túto taktiku využíva žalobca na iné účely, ako je získanie prístupu k spravodlivosti. Takáto taktika sa často, hoci nie vždy, spája s rôznymi formami zastrašovania, obťažovania alebo vyhrážania.

škody, požadovanie neprimeraných predchádzajúcich reštriktívnych opatrení, zdržiavanie konania, spôsobovanie vzniku neprimeraných nákladov žalovanému v konaní alebo taktizovanie pri výbere súdu. V takýchto prípadoch, keď má žalobca podstatne vplyvnejšie postavenie ako žalovaný, ktorý koná vo veci verejného záujmu, možno usúdiť, že žalobca sa primárne nesnaží využiť svoje základné právo na prístup k spravodlivosti. Takéto konania sa môžu spájať s rôznymi formami zastrašovania, obťažovania alebo vyhrážania. ***V tejto súvislosti by sa mala venovať pozornosť aj obťažovaniu z dôvodu rodovej príslušnosti, ktoré je obzvlášť zlomysel'ným ukazovateľom/formou zneužívania.***

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh smernice

Odôvodnenie 22

Text predložený Komisiou

(22) Záležitosť by sa mala považovať za záležitosť s cezhraničnými dôsledkami, ak obe strany nemajú bydlisko v rovnakom členskom štáte ako súd konajúci v danej veci. Záležitosť by sa však mala považovať za záležitosť s cezhraničnými dôsledkami, aj keď majú obe strany konania bydlisko v tom istom členskom štáte ako súd konajúci v danej veci, a to v dvoch ďalších typoch situácií. Prvá situácia nastáva, keď má konkrétny čin verejnej účasti týkajúci sa dotknutej záležitosti verejného záujmu význam pre viaceré členské štáty. Týka sa to napríklad ***verejnej účasti na podujatiach organizovaných*** inštitúciami Únie, ako je prítomnosť na verejnom vypočutí alebo ***vyjadrenia*** či ***činnosti súvisiace*** so záležitosťami s ***osobitným významom*** pre viaceré členské štáty, napr. cezhraničné znečistenie alebo obvinenia z legalizácie príjmov z trestnej činnosti s možnou cezhraničnou účasťou. Druhá situácia, v ktorej by sa záležitosť mala považovať za

Pozmeňujúci návrh

(22) Záležitosť by sa mala považovať za záležitosť s cezhraničnými dôsledkami, ak obe strany nemajú bydlisko v rovnakom členskom štáte ako súd konajúci v danej veci. Záležitosť by sa však mala považovať za záležitosť s cezhraničnými dôsledkami, aj keď majú obe strany konania bydlisko v tom istom členskom štáte ako súd konajúci v danej veci, a to v dvoch ďalších typoch situácií. Prvá situácia nastáva, keď má konkrétny čin verejnej účasti týkajúci sa dotknutej záležitosti verejného záujmu význam pre viaceré členské štáty ***alebo je v nich prístupný, a to aj online***. Týka sa to napríklad ***konania, ktoré majú cezhraničný charakter alebo rozmer, ako sú podujatia s verejnou účasťou*** organizované inštitúciami Únie, ako je prítomnosť na verejnom vypočutí alebo ***rozsiahlo rozšírené publikácie, zahrnuté do digitálneho prostredia***. Týka sa to aj ***vyjadrení*** či ***činností, vrátane kampaní na sociálnych siet'ach a online mediálneho***

záležitosť s cezhraničnými dôsledkami, nastáva, keď žalobca alebo pridružené strany súbežne alebo v minulosti začali súdne konania proti rovnakým alebo pridruženým žalovaným v inom členskom štáte. Pri týchto dvoch typoch situácií sa zohľadňujú osobitné súvislosti SLAPP.

pokrytia, súvisiacich so záležitosťami, ***o ktoré sa môže oprávnené zaujímať verejnosť viac ako jedného členského štátu, a preto majú alebo sa môžu získať význam*** pre viaceré členské štáty, napr. ***hospodárska alebo politická činnosť s cezhraničným významom***, cezhraničné znečisťovanie, ***cezhraničné využívanie*** alebo ***zneužívanie základných práv alebo slobôd podľa právnych predpisov EÚ***, obvinenia z legalizácie príjmov z trestnej činnosti s možnou cezhraničnou účasťou. Druhá situácia, v ktorej by sa záležitosť mala považovať za záležitosť s cezhraničnými dôsledkami, nastáva, keď žalobca alebo pridružené strany súbežne alebo v minulosti začali súdne konania proti rovnakým alebo pridruženým žalovaným v inom členskom štáte. Pri týchto dvoch typoch situácií sa zohľadňujú osobitné súvislosti SLAPP.

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh smernice

Odôvodnenie 24 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(24 a) Subjekty podieľajúce sa na ochrane práv osôb, ktoré sa zapájajú do verejnej účasti, majú možnosť zúčastniť sa na konaní na podporu žalovaných.

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh smernice

Odôvodnenie 26

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(26) S cieľom poskytnúť žalovanému ďalšiu záruku by malo byť možné udeliť mu zábezpeku na pokrytie procedurálnych nákladov a/alebo škôd, ak sa súd domnieva, že hoci nárok nie je zjavne neopodstatnený, existujú prvky, ktoré

(26) S cieľom poskytnúť žalovanému ďalšiu záruku by malo byť možné udeliť mu zábezpeku na pokrytie ***nákladov vrátane*** procedurálnych nákladov, ***nákladov na právne zastupovanie*** a/alebo škôd, ak sa súd domnieva, že hoci nárok

naznačujú zneužitie konania, a že vyhliadky na úspech v hlavnom konaní sú slabé. Zábezpeka nezahŕňa rozhodnutie o hodnote, ale slúži ako preventívne opatrenie, ktorým sa zaistí účinok konečného rozhodnutia o zneužití konania. ***Rozhodnutie o tom, či by zábezpeku mal nariadiť súd na vlastný podnet, alebo by sa mala nariadiť na žiadosť žalovaného, by malo byť ponechané na členských štátoch.***

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh smernice Odôvodnenie 30

Text predložený Komisiou

(30) Ak žalovaný požiadal o skoré zastavenie konania, žalobca v hlavnom konaní by mal dokázať v skrátenom konaní, že jeho nárok nie je zjavne neopodstatnený. Toto nepredstavuje obmedzenie prístupu k spravodlivosti pri zohľadnení skutočnosti, že žalobca nesie dôkazné bremeno vo vzťahu k uvedenému nároku v hlavnom konaní a na to, aby predišiel skorému zastaveniu konania, mu stačí splniť oveľa nižšiu hranicu na preukázanie toho, že nárok nie je ***zjavne*** neopodstatnený.

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh smernice Odôvodnenie 31

Text predložený Komisiou

(31) Trovy by mali zahŕňať všetky procedurálne náklady vrátane plnej výšky nákladov na právne zastúpenie, ktoré vznikli žalovanému, pokiaľ takéto náklady nie sú neprimerané. Náklady na právne zastúpenie, ktorých výška presahuje sumy stanovené v tabuľkách zákonných poplatkov, by sa ako také nemali považovať za neprimerané. Plná náhrada

nie je zjavne neopodstatnený, existujú prvky, ktoré naznačujú zneužitie konania, a že vyhliadky na úspech v hlavnom konaní sú slabé. Zábezpeka nezahŕňa rozhodnutie o hodnote, ale slúži ako preventívne opatrenie, ktorým sa zaistí účinok konečného rozhodnutia o zneužití konania.

Pozmeňujúci návrh

(30) Ak žalovaný požiadal o skoré zastavenie konania, žalobca v hlavnom konaní by mal dokázať v skrátenom konaní, že jeho nárok nie je neopodstatnený. Toto nepredstavuje obmedzenie prístupu k spravodlivosti pri zohľadnení skutočnosti, že žalobca nesie dôkazné bremeno vo vzťahu k uvedenému nároku v hlavnom konaní a na to, aby predišiel skorému zastaveniu konania, mu stačí splniť oveľa nižšiu hranicu na preukázanie toho, že nárok nie je neopodstatnený ***ani zneužívajúci.***

Pozmeňujúci návrh

(31) Trovy by mali zahŕňať všetky procedurálne náklady vrátane plnej výšky nákladov na právne zastúpenie, ktoré vznikli žalovanému, pokiaľ takéto náklady nie sú neprimerané. Náklady na právne zastúpenie, ktorých výška presahuje sumy stanovené v tabuľkách zákonných poplatkov, by sa ako také nemali považovať za neprimerané. ***Ak sa***

škody by mala zahŕňať materiálnu aj nemateriálnu škodu, ako je fyzická a psychická ujma.

vnútroštátnymi právnymi predpismi nezaručuje náhrada nákladov na právne zastúpenie, ktorých výška presahuje sumy stanovené v tabuľkách zákonných poplatkov, súd by mal mať možnosť nahradiť náklady, ktoré nie sú zahrnuté v tabuľkách zákonných poplatkov, prostredníctvom priznania náhrady škody. Plná náhrada škody by mala zahŕňať materiálnu aj nemateriálnu škodu, ako je fyzická a psychická ujma.

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh smernice Odôvodnenie 33

Text predložený Komisiou

(33) V cezhraničnom kontexte je zároveň dôležité rozoznať hrozbu SLAPP z tretích krajín, ktoré sú zacielené na novinárov, obhajcov ľudských práv a ďalšie osoby zapojené do verejnej účasti, ktoré majú sídlo v Európskej únii. Ich súčasťou môžu byť neprimerané škody priznané **proti** novinárom, obhajcom ľudských práv a iným osobám z EÚ. Súdne konania v tretích krajinách sú pre osoby, na ktoré sú zacielené, zložitejšie a nákladnejšie. S cieľom chrániť demokraciu a slobodu prejavu a právo na informácie v Európskej únii a predísť narušeniu ochranných opatrení, ktoré sa stanovujú touto smernicou, použitím súdnych konaní v iných jurisdikciách je dôležité poskytovať ochranu aj proti **zjavne** neopodstatneným a zneužívajúcim súdnym konaniam v tretích krajinách.

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh smernice Odôvodnenie 34 a (nové)

Pozmeňujúci návrh

(33) V cezhraničnom kontexte je zároveň dôležité rozoznať hrozbu SLAPP z tretích krajín, ktoré sú zacielené na novinárov, obhajcov ľudských práv a ďalšie osoby zapojené do verejnej účasti, ktoré majú sídlo v Európskej únii. Ich súčasťou môžu byť neprimerané škody priznané **osobám, ktoré sa zúčastňujú na verejnej účasti, najmä** novinárom, obhajcom ľudských práv a iným osobám z EÚ. Súdne konania v tretích krajinách sú pre osoby, na ktoré sú zacielené, zložitejšie a nákladnejšie. S cieľom chrániť demokraciu a slobodu prejavu a právo na informácie v Európskej únii a predísť narušeniu ochranných opatrení, ktoré sa stanovujú touto smernicou, použitím súdnych konaní v iných jurisdikciách je dôležité poskytovať ochranu aj proti neopodstatneným a zneužívajúcim súdnym konaniam v tretích krajinách.

(34 a) Touto smernicou sa naďalej monitoruje stav slobody médií, pluralizmu a SLAPP, a to aj prostredníctvom rýchleho zásahu v oblasti slobody médií, ktorý má zásadný význam pre poskytovanie aktuálnych údajov a alarmov upozorňujúcich na prípady možného taktizovania pri výbere súdu medzi členskými štátmi, a to na základe údajov, ktoré musia členské štáty pravidelne poskytovať a spolupracovať na nich. Okrem toho je v cezhraničnom kontexte nevyhnutný pravidelný a primeraný zber údajov vo všetkých členských štátoch s cieľom rozvíjať povedomie a informovanosť o prípadoch SLAPP. Členské štáty by mali zhromažďovať údaje o prípadoch SLAPP, ako je počet neopodstatnených alebo zneužívajúcich súdnych konaní proti verejnej účasti, počet zamietnutých prípadov a údaje o cezhraničných prípadoch, opis právneho základu a údaje o činoch verejnosti s cieľom monitorovať takéto prípady v celej EÚ a podávať o nich správy, pričom by mali prijať opatrenia na zabezpečenie ochrany práv zúčastnených osôb, najmä obetí týchto súdnych konaní.

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh smernice Odôvodnenie 35 a (nové)

(35 a) Členské štáty by mali v úzkej spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane profesijných združení, iných sociálnych partnerov a organizácií občianskej spoločnosti prijať vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa v deontologických pravidlách, ktorými sa riadi správanie právnikov, a v

disciplinárnych sankciách za porušenie týchto pravidiel zohľadnili a zahrnuli vhodné opatrenia na odrádzanie od zneužívajúcich žalôb proti verejnej účasti. S cieľom zabrániť zneužívaniu týchto opatrení a pravidiel by sa mal klásť dôraz na riadnu odbornú prípravu a zvyšovanie kvalifikácie odborníkov pracujúcich v oblasti práva, ktorí sa zaoberajú prípadmi SLAPP, pričom sa v plnej miere zohľadní ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva. Môže to zahŕňať podporu samoregulácie združeniami odborníkov pracujúcich v oblasti práva a/alebo, ak je to v súlade s vnútroštátnym právom a pri plnom rešpektovaní nezávislosti povolania, prijímať iniciatívy v oblasti právnych predpisov alebo spoluregulácie.

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh smernice

Odôvodnenie 39 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(39 a) Cieľom prípadov SLAPP zameraných na médiá môže byť zastavenie ich činnosti. Ako súčasť zabezpečenia rámca priaznivého pre pluralitu médií by sa malo uvažovať o zavedení osobitného nástroja na zabezpečenie hospodárskej udržateľnosti mediálnych organizácií, ktoré čelia takýmto prípadom, a ich schopnosti odolávať takýmto útokom.

Pozmeňujúci návrh 25

Návrh smernice
Odôvodnenie 39 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(39 b) Údaje by sa mali zhromažďovať a monitorovať systematickejším spôsobom, aby bolo možné náležite vyhodnotiť tento jav a jeho vývoj v čase,

mapovať rôzne zistené prípady, analyzovať trendy a pravidelne podávať správy, zverejňovať informácie v prístupných formátoch a zároveň zabezpečiť ochranu základných práv vrátane práva na súkromie a ochranu osobných údajov.

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh smernice Odôvodnenie 39 c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(39 c) Vzhľadom na rozsiahly vplyv prípadov SLAPP na život potenciálnych cieľov a problémy s duševným zdravím, ktoré sa môžu vyskytnúť, by členské štáty mali navyše zabezpečiť osobitnú psychologickú podporu.

Pozmeňujúci návrh 27

Návrh smernice Článok 1 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Táto smernica poskytuje ochranné opatrenia proti **zjavne** neopodstatneným alebo zneužívajúcim súdnym konaniam v občianskych veciach s cezhraničnými dôsledkami, ktoré sú začaté proti fyzickým a právnickým osobám, najmä novinárom a obhajcom ľudských práv, **z dôvodu ich zapojenia** do verejnej účasti.

Táto smernica poskytuje ochranné opatrenia proti neopodstatneným alebo zneužívajúcim súdnym konaniam v občianskych veciach **vrátane občianskoprávných nárokov predložených v rámci trestných konaní** s cezhraničnými dôsledkami, ktoré sú začaté proti fyzickým a právnickým osobám, najmä novinárom a obhajcom ľudských práv **zapojeným** do verejnej účasti, **a to aj online**.

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh smernice Článok 2 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Táto smernica sa uplatňuje na **všetky veci** občianskej alebo obchodnej povahy

Táto smernica sa uplatňuje na **akékoľvek konania** občianskej alebo obchodnej

s cezhraničnými dôsledkami, bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu.

Nevzťahuje sa najmä na daňové, colné alebo správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci (acta iure imperii).

povahy s cezhraničnými dôsledkami, *ktoré sa v čase nadobudnutia jej účinnosti začali alebo pokračovali na vnútroštátnom súde. Vzťahuje sa na existujúce a prebiehajúce konania proti verejnej účasti. Táto smernica sa uplatňuje na všetky druhy nárokov vrátane predbežných a ochranných opatrení, protiopatrení alebo iných osobitných druhov opravných prostriedkov a bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Zahŕňa občianskoprávne nároky uplatnené v trestnom konaní. Nevzťahuje sa na nároky odvolávajúce sa na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci (acta iure imperii).*

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh smernice

Článok 3 – odsek 1 – bod 1

Text predložený Komisiou

1. „verejná účasť“ je akékoľvek vyjadrenie alebo činnosť fyzickej alebo právnickej osoby uskutočnené pri uplatňovaní práva na slobodu prejavu a na informácie v súvislosti so záležitosťou verejného záujmu, ako aj prípravné, podporné alebo pomocné činnosti, ktoré sú s nimi priamo spojené. ***Patria sem sťažnosti, petície, správne alebo súdne nároky a účasť na verejných vypočutiach;***

Pozmeňujúci návrh

1. „verejná účasť“ je akékoľvek vyjadrenie alebo činnosť fyzickej alebo právnickej osoby, ***a to aj v digitálnom prostredí***, uskutočnené pri uplatňovaní práva na slobodu prejavu a na informácie v súvislosti so záležitosťou verejného záujmu, ako aj ***súvisiace*** prípravné, podporné alebo pomocné činnosti, ktoré sú s nimi priamo spojené, ***ktoré môžu vyplývať z výkonu iných práv a slobôd vrátane práva na akademickú slobodu, slobodu vedy, umeleckú slobodu a slobodu kultúry. To môže zahŕňať najmä činnosti uvedené v odôvodnení 16, ale nielen ale nielen ich.***

Pozmeňujúci návrh 30

Návrh smernice

Článok 3 – odsek 1 – bod 2 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

2. „záležitost verejného záujmu“ je akákoľvek záležitosť, ktorá ovplyvňuje verejnosť do takej miery, že sa o ňu môže oprávnené začať zaujímať v takých oblastiach ako:

Pozmeňujúci návrh 31

Návrh smernice

Článok 3 – odsek 1 – bod 2 – písmeno a

Text predložený Komisiou

a) verejné zdravie, bezpečnosť, životné prostredie, klíma alebo uplatňovanie základných práv;

Nezmenený text vložený do kompromisného PN.

2. „záležitosť verejného záujmu“ je akákoľvek záležitosť, ktorá ovplyvňuje verejnosť do takej miery, že sa o ňu môže oprávnené začať zaujímať v takých oblastiach ako:

Pozmeňujúci návrh

a) verejné zdravie, bezpečnosť, životné prostredie, klíma, **kultúrna a spoločenská rozmanitosť, spotrebiteľské alebo pracovné práva, vzdelávanie, kultúra** alebo uplatňovanie základných práv, **ako je sloboda prejavu a právo na informácie, umelecká sloboda, sloboda a pluralita médií, nediskriminácia, rodová rovnosť a ochrana pred násilím páchaným na ženách;**

Pozmeňujúci návrh 32 **Návrh smernice** **Článok 3 – odsek 1 – bod 2 – písmeno d**

Text predložený Komisiou

d) obvinenia z korupcie, podvodu alebo trestnej činnosti;

Pozmeňujúci návrh

d) obvinenia z korupcie, podvodu, **vyhýbania sa daňovým povinnostiam, zneužívania moci** alebo trestnej činnosti;

Pozmeňujúci návrh 33 **Návrh smernice**

Článok 3 – odsek 1 – bod 2 – písmeno e

Text predložený Komisiou

e) činnosti zamerané na boj proti dezinformáciám;

Pozmeňujúci návrh

e) **umelecké, kultúrne, vedecké a výskumné činnosti** a činnosti zamerané na boj proti dezinformáciám;

Pozmeňujúci návrh 34Návrh smerniceČlánok 3 – odsek 1 – bod 2 – písmeno e a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

e a) zneužívanie alebo nesprávne používanie právomoci zo strany štátu alebo aktérov EÚ.

Pozmeňujúci návrh 35

Návrh smernice

Článok 3 – odsek 1 – bod 3 – písmeno a a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a a) nepriaznivé postavenie osoby, proti ktorej sa podáva žaloba, vyplývajúce z nerovnováhy finančných a právnych zdrojov;

Pozmeňujúci návrh 36Návrh smerniceČlánok 3 – odsek 1 – bod 3 – písmeno b a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b a) taktiky žalobcu v súdnom konaní vrátane voľby súdnej príslušnosti a používania zdržiavacích taktík;

Pozmeňujúci návrh 37Návrh smerniceČlánok 3 – odsek 1 – bod 3 – písmeno b b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b b) súdne taktiky používané v zlej viere s cieľom obmedziť slobodu prejavu a informácií s úmyslom umlčať alebo obmedziť verejnú kontrolu v záležitostiach legitímneho verejného záujmu ;

Pozmeňujúci návrh 38Návrh smerniceČlánok 3 – odsek 1 – bod 3 – písmeno c

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

c) zavražďovanie, obťažovanie alebo vyhrážanie sa zo strany žalobcu alebo jeho zástupcov.

c) zavražďovanie, obťažovanie alebo vyhrážanie sa zo strany žalobcu alebo jeho zástupcov v súvislosti s predmetom nároku.

Pozmeňujúci návrh 39

Návrh smernice

Článok 4 – odsek 2 – písmeno a

Text predložený Komisiou

a) je čin verejnej účasti týkajúci sa záležitosti verejného záujmu, proti ktorému sa začalo súdne konanie, relevantný pre viacero členských štátov **alebo**

Pozmeňujúci návrh

a) je čin verejnej účasti týkajúci sa záležitosti verejného záujmu, proti ktorému sa začalo súdne konanie, relevantný pre viacero členských štátov, **a to buď z dôvodu cezhraničnej povahy alebo rozmeru samotného činu, alebo z dôvodu oprávneného záujmu, ktorý môže mať verejnosť v rôznych členských štátoch v záležitostiach, ktorých sa čin týka; alebo**

Pozmeňujúci návrh 40

Návrh smernice

Článok 5 – odsek 3

Text predložený Komisiou

3. Členské štáty **môžu stanoviť**, aby súd alebo tribunál konajúci v danej veci mohol z úradnej moci prijať opatrenia týkajúce sa procesných záruk v súlade s kapitolami III a IV.

Pozmeňujúci návrh

3. Členské štáty **stanovia**, aby súd alebo tribunál konajúci v danej veci mohol z úradnej moci prijať opatrenia týkajúce sa procesných záruk v súlade s kapitolami III a IV.

Pozmeňujúci návrh 41

Návrh smernice

Článok 7 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby súd alebo tribunál konajúci vo veci súdneho konania proti verejnej účasti mohol súhlasiť s účasťou **mimovládnych organizácií**, ktoré ochraňujú alebo podporujú práva osôb zapojených do verejnej účasti, na konaniach, či už na účely podpory žalovaného, alebo poskytnutia informácií.

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby súd alebo tribunál konajúci vo veci súdneho konania proti verejnej účasti mohol súhlasiť s účasťou **subjektov**, ktoré ochraňujú alebo podporujú práva osôb zapojených do verejnej účasti, **ako sú mimovládne organizácie, profesijné a zastupiteľské združenia, odborové organizácie a iné kolektívne orgány konajúce v záujme žalovaného**, na

konaniach, či už na účely podpory žalovaného, alebo poskytnutia informácií **alebo stanoviska. Týmto ustanovením nie sú dotknuté existujúce práva na zastupovanie a intervenciu, ktoré zaručujú iné predpisy Únie alebo vnútroštátne predpisy.**

Pozmeňujúci návrh 42

Návrh smernice Článok 8 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Členské štáty zabezpečia, aby počas súdneho konania proti verejnej účasti mal súd alebo tribunál konajúci v danej veci právomoc požadovať od žalobcu poskytnutie zábezpeky v súvislosti s procedurálnymi nákladmi **alebo procedurálnymi** nákladmi a škodami, ak považuje takúto zábezpeku za vhodnú vzhľadom na prítomnosť prvkov naznačujúcich zneužívajúce súdne konanie.

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty zabezpečia, aby počas súdneho konania proti verejnej účasti mal súd alebo tribunál konajúci v danej veci právomoc požadovať od žalobcu poskytnutie zábezpeky v súvislosti s **nákladmi, a to aj s** procedurálnymi nákladmi, **nákladmi právneho zastupovania a súvisiacimi** nákladmi a škodami, ak považuje takúto zábezpeku za vhodnú vzhľadom na prítomnosť prvkov naznačujúcich zneužívajúce súdne konanie.

Pozmeňujúci návrh 43

Návrh smernice Kapitola III – názov

Text predložený Komisiou

Skoré zastavenie **zjavne** neopodstatneného súdneho konania

Pozmeňujúci návrh

Skoré zastavenie neopodstatneného súdneho konania

Pozmeňujúci návrh 44

Návrh smernice Článok 9 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Členské štáty udelia súdom a tribunálom právomoc prijať skoré rozhodnutie o úplnom alebo čiastočnom zastavení **súdneho konania** proti verejnej

Pozmeňujúci návrh

1. Členské štáty udelia súdom a tribunálom právomoc prijať skoré rozhodnutie o úplnom alebo čiastočnom zastavení **neopodstatnených súdnych**

účasti *ako zjavne neopodstatneného*.

konaní proti verejnej účasti.

Pozmeňujúci návrh 45 Článok 9 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Členské štáty *môžu stanoviť* lehoty na uplatnenie práva podať žiadosť o skoré zastavenie konania. Lehoty musia byť primerané a nesmú spôsobiť, že takéto uplatnenie bude nemožné alebo neprímerane náročné.

Pozmeňujúci návrh

2. Členské štáty *stanovia* lehoty na uplatnenie práva podať žiadosť o skoré zastavenie konania. Lehoty musia byť primerané a nesmú spôsobiť, že takéto uplatnenie bude nemožné alebo neprímerane náročné.

Pozmeňujúci návrh 46

Návrh smernice Článok 12 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že žalovaný požiadal o skoré zastavenie konania, bolo na žalobcovi, aby preukázal, že nárok nie je *zjavne neopodstatnený*.

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že žalovaný požiadal o skoré zastavenie konania, bolo na žalobcovi, aby preukázal, že nárok nie je *neopodstatnený*. *Podľa odseku 1 súd odmietne udeliť skoré zastavenie konania len vtedy, ak žalobca preukázal prima facie každý podstatný prvok žalobného dôvodu a ak nárok nevykazuje prvky zneužitia.*

Pozmeňujúci návrh 47

Návrh smernice Článok 14 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby *bolo možné* žalobcovi, ktorý začal zneužívajúce súdne konanie proti verejnej účasti, *nariadiť*, aby znášal všetky trovy konania vrátane plnej výšky nákladov na právne zastúpenie, ktoré vznikli žalovanému, ak takéto náklady nie sú neprímerané.

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby *sa* žalobcovi, ktorý začal zneužívajúce súdne konanie proti verejnej účasti, *nariadilo*, aby znášal všetky trovy konania vrátane plnej výšky nákladov na právne zastúpenie, ktoré vznikli žalovanému, ak takéto náklady nie sú neprímerané. *Toto priznanie náhrady trov konania by malo byť automatickou súčasťou rozhodnutia súdu v rámci toho*

istého konania týkajúceho sa daného zneužívajúceho konania. Ak vnútroštátne právo nezaručuje náhradu nákladov na právne zastupovanie nad rámec zákonných sadzobníkov, súd by mal mať možnosť nahradiť náklady, ktoré nie sú zahrnuté v zákonných sadzobníkoch, prostredníctvom náhrady škody podľa článku 15.

Pozmeňujúci návrh 48

Návrh smernice Článok 15 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby si fyzická alebo právnická osoba, ktorá utrpela ujmu v dôsledku zneužívajúceho súdneho konania proti verejnej účasti, mohla nárokovať a získať úplné odškodnenie za uvedenú ujmu.

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby si fyzická alebo právnická osoba, ktorá utrpela **fyzickú alebo psychickú** ujmu v dôsledku zneužívajúceho súdneho konania proti verejnej účasti, mohla nárokovať a získať úplné odškodnenie za uvedenú ujmu **vrátane akejkoľvek straty príjmu, dobrého mena alebo príležitosti. Aby sa zabezpečilo, že prístup k takémuto odškodneniu nebude pre obeť záťažou, a aby sa zabránilo pretrvávaniu negatívneho vplyvu SLAPP na obeť, toto odškodnenie by si nemalo vyžadovať vymáhanie samostatného formálneho nároku zo strany žalovaného, ale malo by byť automatickou súčasťou konania.**

Pozmeňujúci návrh 49

Návrh smernice Článok 17 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Členské štáty zabezpečia, aby sa uznanie a vykonanie rozsudku z tretej krajiny na súdnom konaní týkajúcom sa verejnej účasti fyzickej alebo právnickej osoby s bydliskom v členskom štáte zamietlo

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty zabezpečia, aby sa uznanie a vykonanie rozsudku z tretej krajiny na súdnom konaní týkajúcom sa verejnej účasti fyzickej alebo právnickej osoby s bydliskom v členskom štáte zamietlo

z dôvodu jeho zjavného rozporu s verejným poriadkom (ordre public), ak by sa takéto konanie považovalo za **zjavne** neopodstatnené alebo zneužívajúce v prípade, že bolo začaté na súdoch alebo tribunáloch v členskom štáte, v ktorom sa uznanie alebo vykonanie požaduje, a tieto súdy alebo tribunály by uplatňovali právo takéhoto členského štátu.

z dôvodu jeho zjavného rozporu s verejným poriadkom (ordre public), ak by sa takéto konanie považovalo za neopodstatnené alebo zneužívajúce v prípade, že bolo začaté na súdoch alebo tribunáloch v členskom štáte, v ktorom sa uznanie alebo vykonanie požaduje, a tieto súdy alebo tribunály by uplatňovali právo takéhoto členského štátu.

Pozmeňujúci návrh 50

Návrh smernice

Článok 21 – odsek 1 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do **[dvoch rokov]** odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice]. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do **[jedného roka]** odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice]. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Článok 21 – odsek 2 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2 a. Členské štáty podporujú kampane na zvyšovanie informovanosti v súvislosti s neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami proti verejnej účasti, ktoré okrem iných organizujú aj vnútroštátne subjekty vrátane národných inštitúcií pre ľudské práva a organizácií občianskej spoločnosti.

Pozmeňujúci návrh 52

Návrh smernice

Článok 21 – odsek 2 b (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

2 b. Členské štáty pri zohľadnení svojich inštitucionálnych opatrení v oblasti súdnych štatistík poveria jeden

alebo viac orgánov zodpovednosťou za zber a zhromažďovanie údajov o neopodstatnených alebo zneužívajúcich súdnych konaniach proti verejnej účasti začatých v ich jurisdikcii, pri úplnom rešpektovaní práva na súkromie a ochranu údajov. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby jeden orgán bol zodpovedný za koordináciu informácií a od konca obdobia každoročne vykazoval Komisii agregované údaje zozbierané na vnútroštátnej úrovni.

POSTUP VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO

Názov	Ochrana osôb zapojených do verejnej účasti pred zjavne neopodstatnenými alebo zneužívajúcimi súdnymi konaniami („strategické žaloby proti verejnej účasti“)
Referenčné čísla	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)
Gestorský výbor Dátum oznámenia na rokovaní	JURI 5.5.2022
Výbor požiadaný o stanovisko Dátum oznámenia na rokovaní	CULT 15.12.2022
Spravodajca/-kyňa výboru požiadaného o stanovisko Dátum menovania	Stelios Kouloglou 2.5.2023
Prerokovanie vo výbore	1.3.2023
Dátum prijatia	25.5.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 22 –: 2 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienaß, Peter Pollák, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Sabine Verheyen, Milan Zver
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabella Adinolfi, João Albuquerque, Marcel Kolaja, Salima Yenbou
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Alexander Alexandrov Yordanov, Karen Melchior, Eleni Stavrou

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

22	+
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Alexander Alexandrov Yordanov, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Eleni Stavrou, Sabine Verheyen, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Karen Melchior, Salima Yenbou
S&D	João Albuquerque, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels
Verts/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja, Niklas Nienaaß

2	-
ECR	Andrey Slabakov
NI	Andrea Bocskor

0	0

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania